

(N)iets doen is (g) een optie

Joyce Allberts

‘Niets doen is geen optie.’ Dit is het nationale thema van de vredesweek. Een thema dat mij onmiddellijk aansprak. Ik voel dat thema/die zin als een moreel appèl op ons mensen. Een appèl om niet stilzwijgend in te stemmen, om niet passief te blijven. Een appèl om onrecht te signaleren, ertegen te protesteren en waar mogelijk recht te zetten. Op dit moment is er zoveel onrust en onrecht in de wereld dat je er moedeloos van zou worden. En als je moedeloos wordt word je ook snel passief. Je weet niet waar te beginnen, je komt niet verder dan die ene druppel op de gloeiende plaat. Maar ook die ene druppel kan wat aanrichten, ten slotte kan één druppel de emmer doen overlopen.

Ik lees dit thema als een appèl om actief en bewust te blijven. Dat wil niet zeggen dat we allemaal de barricaden op moeten of de strijd aan gaan. Het betekent wel dat we niet onverschillig of gemakzuchtig mogen worden. Dat we niet mogen denken dat de dingen onveranderbaar zijn. Ik geloof in God en ik geloof ook in mensen. Mensen die verantwoordelijkheid voelen en zich verantwoordelijk weten. Ook voor de grotere dingen en de dingen ‘ver van je bed’.

Onvrede is een woord dat op het moment veel gebruikt wordt. Mensen voelen al snel onvrede en onveiligheid. In een week als de vredesweek krijgt het woord onvrede natuurlijk een grotere betekenis: de afwezigheid van vrede. Dus meer dan alleen een gevoel van frustratie, een aanleiding tot mopperen of protesteren.

Gebeurtenissen, calamiteiten, geluk en ongeluk overkomen ons niet alleen maar. Wij hebben zelf ook mogelijkheden en opties om daarmee om te gaan.

Ik evalueer vaak het leerproces van orthopedagogen in opleiding. Een van de thema's die dan vaak aan de orde komt is het aangeven van je grenzen. En dan bedoelen ze daarmee: ‘nee durven zeggen tegen appèls en vragen van anderen’. Jezelf beschermen door afhouden van de ander. Ik rijm dan altijd voor ze: ga van grenzen naar wensen. Expliciteer voor de ander wat je wil en belangrijk vindt. Daarmee daag je de ander uit om mee te denken over waar wensen en mogelijkheden elkaar raken. Waar de overeenkomsten en het gemeenschappelijke liggen. En daarmee kom je van NEE naar JA. In de paxkrant staat het thema ook genoemd met de n en de g tussen haakjes. Dan wordt het thema: iets doen is een optie. Een mooi vervolg op de noodzaak om niet stilzwijgend onrecht en onvrede te accepteren. Het betekent dat we, ieder voor zich, na moeten gaan wat onze opties en mogelijkheden zijn om iets te doen aan een betere wereld.

Niet dippen maar dimmen; iets doen is een optie want wij mensen zijn in staat tot moreel bewustzijn. Wij hebben de mogelijkheid tot autonomie en gebruik van onze vrije wil. Wij hoeven niet te blijven hangen in machteloosheid en klaagzangen. Ik wens u de moed en het begrip om die mogelijkheden te zien.